

فتق بوکدالک سمت راست همراه با ناهنجاری اندام فوکانی

نامه به سردبیر

سردبیر محترم مجله تحقیقات پزشکی:

دکتر عباسعلی امیدی*،
دکتر نوریه شریفی**،
دکتر شادی قفاد کافی***،
دکتر فریده انصاری ****،
استاد گروه آسیب شناسی،
استادیار گروه آسیب شناسی،
دستیار آسیب شناسی،
متخصص زنان و زایمان،
دانشگاه علوم پزشکی مشهد

نویسنده مسؤول:
دکتر عباسعلی امیدی
مشهد، بیمارستان قائم (عج)،
بخش پاتولوژی
تلفن: ۰۵۱۱-۸۴۳۶۹۵۷
E-mail: aomidia@hotmail

فتق بوکدالک یا فتق دیافراگمی پشت جناغی (Retrosternal) شایع‌ترین فتق دیافراگمی مادرزادی است که ممکن است به علت باز ماندن سوراخ بوکدالک، احتشای شکمی به قفسه‌ی سینه راه یابند [۱]. نخستین بار روریوس (Revius) در سال ۱۶۷۹، فتق دیافراگمی را پس از کالبد شکافی معرفی کرد. بوکدالک، برای نخستین بار، در سال ۱۸۴۸، از فتق دیافراگمی پشت جناغی به عنوان شایع‌ترین فتق مادرزادی دیافراگم نام برد [۲]. شیوع فتق دیافراگمی، در حدود یک در ۴۰۰۰ نوزاد زنده گزارش شده است [۳]. شیوع فتق دیافراگمی سمت چپ، راست و دو سویه، به ترتیب ۱۵، ۸۰ و کمتر از پنج درصد موارد گزارش شده است [۴]. سبب شناسی فتق دیافراگمی ناشناخته بوده و ازدواج خانوادگی، اختلال کروموزومی، مصرف برخی مواد دارویی و عوامل معیطی را در ایجاد آن موثر می‌دانند [۱]. علایم بالینی و پیش آگهی فتق دیافراگمی مادرزادی به شدت و محل ناهنجاری در دیافراگم، زمان رخداد فتق، گونه و میزان اندام‌های وارد شده به قفسه‌ی سینه بستگی دارد. هنگامی که اندام‌های شکمی به قفسه‌ی سینه وارد شوند، اختلال در تکامل ریه و هیپوپلازی آن ایجاد می‌شود. ورود زود هنگام اندام‌های شکمی به قفسه‌ی سینه، باعث هیپوپلازی شدیدتر ریه می‌شود [۵]. بنابراین، بر پایه‌ی شدت آسیب، ممکن است مرگ در دوران جنینی و یا پس از زایمان رخ داده و یا این که، حتی پس از سالیان دراز و حتی تا پایان عمر، بدون علامت بوده و به طور اتفاقی شناخته شود [۶]. ناهنجاری‌هایی گوناگون ممکن است همراه با فتق دیافراگمی مادرزادی دیده

شکل ۲: نمای میکروسکوپی ریه‌ی راست، نشان دهنده هیپرتروفی شدید دیواره‌ی سرخرگ‌های ریوی می‌باشد

فوکانی معرفی می‌گردد. نوزاد مورد نظر، نوزادی مذکور بود، که در سی و دومین هفته‌ی زندگی جنینی، به علت پارگی زودرس پرده‌ی آمنیون با آپگار سه، به روش سزارین زاده شد. این نوزاد، به علت افزایش شمار تنفس و کوتاه بودن دامنه‌ی آن، سیانوز و عدم پاسخدهی به اکسیژن درمانی، یک ساعت پس از زایمان درگذشت. نوزاد درگذشته، پس از چند ساعت به بخش آسیب شناسی انتقال

شکل ۱: فقط بوکدالک سمت راست: کبد، روده‌ی بزرگ و روده‌ی کوچک در داخل قفسه سینه قرار گرفته‌اند، افزون بر آن ناهنجاری اندام‌های فوکانی نیز مشاهده می‌شود

شود، که از مهم ترین آنها، می‌توان از ناهنجاری‌های قلبی- عروقی و هیدروسفالوس نام برد [۴،۳]. همراهی ناهنجاری هر دو دست به همراه فقط بوکدالک بسیار ناشایع است و تنها سه نوزاد با فقط بوکدالک به همراه ناهنجاری اندام فوکانی در متون پزشکی معرفی شده‌اند [۷،۶]. در این گزارش نوزادی با فقط بوکدالک به همراه ناهنجاری اندام

فتق بوکدالک سمت راست همراه با ناهنجاری اندام فوقانی

(شکل ۱). در نمای میکروسکوپی در ریه ی سمت راست، کاهش شمار آلوئول‌ها، کاهش شاخه‌های برونشیال، کوچکی فضاهای آلوئول و هیپرتروفی دیواره رگ‌های خونی دیده شد و در ریه سمت چپ، شماری از آلوئول‌ها آمفیزماتو بوده و دارای سلول‌های اپیدرمال (کراتینوست) بودند (شکل ۲).
کلید واژه‌ها: فتق دیافراگم، فتق بوکدالک، نوزاد، ناهنجاری اندام فوقانی

یافت. دیافراگم سمت راست، دارای سوراخی منظم با حاشیه‌ی صاف، به قطر سه سانتی متر بود. لوب‌های ریه‌ی سمت راست، هیپوپلاستیک بوده و لوب راست و بخشی از لوب چپ کبد، بخشی از روده‌ی کوچک و بزرگ به قفسه سینه وارد شده بود. انحراف ساعد مج دست راست (Radial Deviation)، چرخش درونی (Internal Rotation) و انحراف ساعد مج دست (Radial Deviation) مشاهده گردید.

Right-sided Bochdalek Hernia Associated with Upper Limb Anomaly

Congenital diaphragmatic hernia is a malformation characterized by herniation of the abdominal contents to the thorax through a defect into the diaphragm. When the abdominal organs enter the chest through such a defect, lung development may be impeded, the heart may be displaced and the vascular structures may be distorted. These alterations cause pulmonary hypoplasia, pulmonary hypertension and cardiac abnormalities resulting in neonatal mortality and morbidity. In this article, we report a right-sided Bochdalek hernia associated with upper extremity anomalies in a newborn infant with a gestational age of 32 weeks. He died one hour after birth due to respiratory distress. Gross examination revealed herniation of the liver, small and large intestines into the thorax through a 6

A. Omidi, M.D.*,
N. Sharifi, M.D.**
S. Ghannad Kafi,
M.D.***,
F. Ansari, M.D., ****
* Professor of
Pathology, ** Assistant
Professor of Pathology,
***Resident of
Pathology,
****Obstetrician and
Gynecologist, Mashhad
University of Medical
Sciences

Correspondence:
A. Omidi
Department of
Pathology, Ghaem
Hospital,
Mashhad, Iran
Tel: +98-511-8436957

by 6 centimeter foramen in the right hemidiaphragm. Upper extermity abnormalities included radial deviation of both wrists and internal rotation of left hand.

Keywords: Diaphragmatic hernia, Bochdalek hernia, Newborn, Upper limb anomaly

منابع

- [1]Bjelica Rodic B, Ljustina Pribic R, Petrovic S, Bogdanovic D: Congenital postero-lateral right diaphragmatic hernia. *Med Preg* 2000;53(11-12):613-6.
- [2]Bochdalek VA: Einige betrachtungen über die entsehung des angerborenen zwerch fellbruches. Als beltratg zur pathologischen anatomien des hernien. *Vrtljschr Prakt Heilk* 1848;19:89.
- [3]Langham MR Jr, Kays DW, Ledbetter DJ, et al.: Congenital diaphragmatic hernia. Epidemiology and outcome. *Clinic Perinatol* 1996;23(4):671-88.
- [4]Temple IK, Barber JC, James RS, Burge D: Diaphragmatic hernia and translocation involving 8q 22 in two patients. *J Med Genet* 1994;31(9):735-7.
- [5]Wilcox DT, Irish MS, Holm BA, Glick PL: Pulmonary parenchymal abnormalities in congenital diaphragmatic hernia. *Clin Perinatol* 1996;23(4):771-9.
- [6]Cannon C, Dildy GA, Ward R, et al.: A population-based study of congenital diaphragmatic hernia in Utah: 1988-1994. *Obstet Gynecol* 1996;87:959-63.
- [7]Marino T, Wheeler PG, Simpson LL, et al.: Fetal diaphragmatic hernia and upper limb anomalies suggest Brachmann-de Lange syndrome. *Prenat Diagn* 2002;22(2):144-7.